

ALŽBETKA číslo 5

Mesačník farských charít SpKCH

Milé farské charity,

máme mariánsky mesiac, mesiac úcty k Panne Márii. V tento mesiac ju zvlášť prosíme o ochranu a orodovanie za nás. Našla som krásny sumár informácií na TK KBS z 30.4.2020.

Mesiac máj je mariánsky mesiac. Májová mariánska úcta má v cirkvi dávne korene a odvoláva sa na paralelu medzi najkrajším mesiacom roka a najkrajšou ženou medzi ženami.

Prvé májové oslavy Panny Márie sú evidované z 12. storočia zo Španielska, Francúzska a Nemecka. Veriaci ozdobovali jej obrazy a sochy jarnými kvetmi, znásobovali svoje modlitby a skladali piesne a básne, ktoré sa prednášali na recitačných pretekoch.

Známe sú napríklad preteky z francúzskeho mesta Toulouse od roku 1324. V tomto čase vzniklo aj mnoho mariánskych litánií, čiže prosebných modlitieb, skladajúcich sa z množstva invokácií – zvaní.

Pápež Klement VIII. v roku 1601 zakročil a zakázal všetky okrem tých, ktoré sa spievali v loretskej jaskyni. Odtiaľ pochádza názov známych Loretských litánií.

Medzi ďalšie tradičné mariánske modlitby patrí chválospev Magnificat – Velebí moja duša Pána, ktorý spievala podľa Lukášovho evanjelia sama Panna Mária.

V 3. storočí vznikla modlitba Pod tvoju ochranu sa utiekame... a v 6. – 7. storočí hymnus Akathist. Najrozšírenejšia mariánska modlitba Zdravas Mária vznikala postupne a dnešnú podobu dostala v 14. storočí.

Dnes je neodmysliteľnou súčasťou ruženca, kde sa opakuje 50-krát, striedaná po tzv. desiatkoch inými modlitbami. Ide o meditatívnu modlitbu, pri ktorej sa rozjíma o jednotlivých „tajomstvách“ Ježišovho života, takže obsahuje v zhustenej forme celé evanjeliá.

Vznik ruženca sa pripisuje svätému Dominikovi, ktorý zomrel v roku 1221. Podľa legendy sa mu zjavila sama Kráľovná nebies a túto modlitbu ho naučila ako účinný prostriedok v boji proti zlu. Šnúrkou s ponavliekanými zrnkami však používali mnísi na rôzne iné modlitby už dávno predtým.

Na oficiálnu cirkevnú pôdu prenášali mariánsku úctu z ľudového prostredia najmä jezuiti, a to predovšetkým v revolučných a vojnových rokoch 18. storočia. Keď pápež Pius VII. v roku 1815 obohatil mariánske pobožnosti aj odpustkami, rozšírili sa ešte viac.

K starému titulu Panny Márie Bohorodička sa postupne pridávali ďalšie, ako Nepoškvrnené počatie, Sedembolestná, Kráľovná neba a pod. Okrem mája jej je zasvätený aj október, keď sa kladie dôraz práve na ruženec.

Poníženost' – predpoklad dôvery

Hoci mariánsky mesiac máj je za nami, Panna Mária zostáva pred naším duchovným zrakom naďalej. Nielen preto, že už bol zverejnený program tohtoročnej Levočskej púte na Mariánskej hore. Každý človek – a mariánsky ctiteľ zvlášť – má možnosť uvedomiť si, že sme svedkami toho, ako sa Máriino proroctvo naplňuje aj v dnešných časoch. Pri návšteve Alžbety Panna Mária hovorí, že od tej chvíle ju budú blahoslaviť všetky pokolenia. – A naozaj: Máriu blahoslavíme aj my; aj naše pokolenie. A to všetko pre jej poníženost'. Pokora, poníženost' totiž veľmi úzko súvisí s dôverou.

Pred Bohom nie je nikto veľký. Kto chodí so zdvihnutým nosom, kto si veľa namýšľa, ten neskladá v Boha dôveru.

Keď sa nám dostane uznania, sme náchylní cítiť sa veľkými. Básnik MANZONI hovorí: „**Človek nikdy nie je väčší ako v tej chvíli, keď klaká pred Bohom**“ (Albino LUCIANI, *Ave Maria*, s. 31, 49). Keď chcem Bohu dôverovať – ako Mária – najprv musím ako ona – byť poníženým služobníkom.

A práve mesiac jún voláme aj kňazským mesiacom. Mnohí kňazi si pripomínajú výročie svojej vysviacky. Zároveň sa Cirkev omladzuje, keď aj v našej diecéze v tomto roku pribudnú traja noví diakoni a do kňazskej služby osem novokňazov. Veríme, že vďaka vašim modlitbám a obetám sa vynasnažia slúžiť Bohu i bližným podobne, ako sa dala do služby pokorná služobnica Pána. Nech dôverná odovzdanosť Bohu naplňuje všetku ich službu slova, službu sviatostí a službu charity – teda obetavej starostlivej lásky k tým, ku ktorým budú poslaní.

Aj na nich – ale aj na vás, milí adresáti, ktorí tento text čítate alebo ho počúvate, a na vašich blízkych, budem spolu s diecéznym biskupom Františkom pamätať v modlitbách pri návšteve „Ad limina apostolorum“ v dňoch 02.-08. júna 2024 v Ríme.

+ Ján Kuboš
spišský pomocný biskup, generálny vikár

Putovanie s Pannou Máriou v našich farnostiach

Farská charita Liptovské Revúce

Rozkvitnutý máj patrí našej Matke Panne Márii. Potešila nás skvelá myšlienka, povzbudivé slová a skutok prejsť spolu s Máriou jej životom. Spoznať jej dobrotivé srdce cestou púte spolu s deťmi. Zo dňa na deň nás napádala púťavými aktivitami, úlohami pre deti, ktoré si mali plniť. Pripraviť kamienky, sadeničky kvetov, vhodné pracovné listy. Miestom kadiaľ viedla naša púť spolu s Máriou bolo okolie farnosti a krásneho prostredia kostola. Pozvali sme deti z eRKA a našich prváčikov. Samostatne si vypísali pozvánku a každého sme oslovili, aby nezabudli prísť a pozvali aj rodičov. V piatok po detskej svätej omši sme sa zišli na fare, kde už boli pripravené stanovištia a tie čakali na deti so svojimi úlohami. S požehnaním duchovného otca, modlitbou k Márii a piesňou si deti vypočuli krátke usmernenie a ako budú plniť svoje úlohy spolu so svojimi sprievodcami v skupinách, do ktorých sa rozdelili. Za splnenie aktivity si nalepovali srdiečka a vtláčali do svojich srdiečok dobré a láskavé srdce Panny Márie. A počasie nám prišlo vďaka príhovoru našej sprievodkyne Márii. S radosťou bolo pozorovať deti na jednotlivých stanovištiach ako pozorne počúvali čítanie kamaráta a s akou chuťou si maľovali kamienky, presádzali kvety, triedili odpad, sprevádzali kamaráta so zviazanými očami okolo kostola, skladali krížovú cestu, riešili pracovné listy, pripravovali darček pre rodičov, s poďakovaním za to že sú im stále na blízku. Úlohy sa zmocňovali vďaka láskavému a trpezlivému prístupu sprievodkýň v skupinách. V závere ich čakala odmena, poďakovanie všetkým, ktorí sme sa zišli a tým, ktorí nám pripravili teplý čaj, upiekli chutný koláčik a voňavé medovníkové srdiečka. Poďakovali sme sa Márii modlitbou Zdravas Mária, že nás sprevádzala a poprosili deti, aby sa jej vždy pevne držali za ruku.

Farská charita Vysoké Tatry

V našej farnosti máme počas celého roka sv. omše pre deti vždy v piatky podvečer. Po sv. omši nasleduje stretko na fare. Tento rok sme sa dohodli, že už deň pred MDD, teda 31.5.2024, ho oslávim s našimi deťmi ako Putovanie s Pannou Máriou. Pripravili sme rôzne aktivity, kde sa mohli deti aj zamyslieť, aj vyšantiť. Nakoľko počasie bolo iné, ako sme očakávali-bol daždivý deň, museli sme celý program vtesnať na faru. Niektoré aktivity sme preto museli upraviť, iné vynechať... veď kto by išiel za daždivého počasia sadiť kvietky von. Pán farár pozval všetky deti na faru, kde ešte pred zahájením a úvodným slovom dostali koláčiky a čaj, aby mali dostatok síl a zároveň neboli hladné. Po zahájení ich oboznámil s témou, čo ich čaká a už podho do toho. Keďže sa nedalo robiť viacej vecí naraz, začali sme spoločne plniť jednotlivé zastavenia. Bolo že to zábavy! Deti sa však naučili aj rôzne nové veci, niektoré iba oprášili staré vedomosti, ale spoločne zažili krásny pozhnaný čas. Na konci všetky dostali darčeky. Síce síl ešte bolo, ale pokročilý čas nás donútil ukončiť naše milé stretnutie. Veľké poďakovanie patrí nášmu pánovi farárovi za podporu, všetkým ochotným dobrovoľníčkam a aj našim deťom, za ich snahu a tvorivosť. Veríme, že sa opäť niečo vymyslí a my budeme opäť spolu vystrájať . A nebojte, fara nespadla a spoločnými silami sme ju dali do pôvodného poriadku.

Farnosť Hruštín

Na pozvanie pána farára Pavla Garbiara, ktorý chápe potrebu pomoci v podobe farskej charity vo farnosti (ktorá v nej však už niekoľko rokov nefunguje), som v nedeľu 2.6.2024 po ruženčeku porozprávala veriacim o farskej charite. Teším sa, že Hruštínska FCH má už aj novú koordinátorku Janku. Čaká nás ešte spoločné stretnutie, aby sme sa s Božou pomocou pokúsili nájsť správny spôsob fungovania znovuzrodenej FCH.

Ďakujem za pozvanie a teším sa na ďalšiu spoluprácu.

Ako koordinátorka farských charít v našej diecéze, ak máte nejaké nejasnosti, či jednoducho potrebujete praktickú radu, s potešením prídem i medzi vás pomôcť a poradiť.

(Eva Puškárová, 0948961622, eva.puskarova@caritas.sk)

Farská charita Trstená

5.5.2024 sme po skončení stretnutia ružencového bratstva informovali prítomných o Službe Šimon, ktorú by sme chceli poskytnúť osamelým a chorým osobám. Dali sme si vytlačiť letáčky a umiestnili krabičku na zber odpovedí. O službe chceme informovať aj cez farský FB a aj cez info list farnosti. Nečakáme však len na túto odozvu a snažíme sa aj inými cestami hľadať tých, ktorým by sme vedeli pomôcť.

Sme vďační FCH Podolíneč, že nás inšpirovali svojím projektom Simeon a jeho väčšinu obsahu sme aj využili. Je dobré, že cez Alžbetku získavame takéto námety na prácu FCH.

Farská charita Levoča

Fatimský deň 13.05.2024 sme oslávili zapojením sa do modlitby sv. ruženca naživo na Mariánskej hore v Levoči, ktorý organizoval Slovenský dohovor za rodinu. Naše dobrovoľníčky so sr. Timeou sa pri každom desiatku ruženca modlili na úmysly Spišskej katolíckej charity, jej zamestnancov, dobrovoľníkov, za ľudí odkázaných na ich pomoc i celú farnosť.

Na stretnutie dobrovoľníkov s dp. dekanom Petrom Majcherom a sr. Timeou prijal pozvanie aj pán primátor Miroslav Vilkovský. Oboznámili sme ho s našou činnosťou, ale aj s problémami, s ktorými sa potýkame. Vzájomne sme sa povzbudili, pán primátor prisľúbil spoluprácu a pomoc pri riešení pomoci núdznym. Poďakoval dobrovoľníčkam, že pomáhajú v našom okolí.

Predstavujeme zariadenia SpKCH - Denné stacionáre

Hlavným dôvodom pre vznik denných stacionárov bolo vytvoriť možnosť plnohodnotného prežívania každého dňa pre prijímateľov sociálnej služby, ktorí sú na ňu odkázaní, v tvorivej a bezpečnej atmosfére, s Božou láskou a v Božej prítomnosti.

V našich denných stacionároch je cieľom podporiť proces aktívneho starnutia v tvorivej pohode a dôstojnom prostredí. Kladieme dôraz na sebarealizáciu v podobe rôznych aktivít, ktoré pozitívne ovplyvňujú život prijímateľov sociálnej služby a umožňujú im plnohodnotné trávenie voľného času. Prijímateľom sociálnej služby v dennom stacionári vytvárame priestor a zároveň ich podporujeme v rozvíjaní už existujúcich záľub ako aj nových, ktorým sa doposiaľ nemali čas alebo možnosť venovať.

Spišská katolícka charita prevádzkuje 13 denných stacionárov, v ktorých poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, sociálne poradenstvo prijímateľom sociálnych služieb a ich rodinným príslušníkom, sociálnu rehabilitáciu, stravovanie, aktivizačné programy.

Zoznam denných stacionárov:

1. Dom Charitas sv. Martina

Vikartovce 159, 059 19 Vikartovce, kontakt: 052/772 29 28, 0903 882 620

2. Dom Charitas sv. Marty

Lisková 35, 034 81 Lisková, kontakt: 044/432 53 14, 0904 404 827

3. Dom Charitas Božej prozreteľnosti

Borbisova 385/7, 031 01 Liptovský Mikuláš, kontakt: 0904 501 418, email: jana.trnovska@caritas.sk

4. Dom Charitas sv. Kamila

Matúšovská 474, 027 21 Žaškov, kontakt: 043/586 40 39, 0904 501 416

5. Dom Charitas Bl. Zdenky Schellingovej

Sv. Cyrila a Metoda 318, 029 01 Námestovo, kontakt: 043/558 12 54, 0904 501 415

6. Dom Charitas sv. Ondreja

Hôrka 331, 059 12 Hôrka, kontakt: 0903 882 620, 052/772 29 28

7. Dom Charitas Panny Márie Matky ustavičnej pomoci

Kostolná 51, 059 07 Lendak, kontakt: 0904 501 419

8. Dom Charitas sv. Demetera

Údol 55, 065 45 Plavnica, kontakt: 0910 842 657, 0908 854 116

9. Dom Charitas sv. Štefana

Domaňovce 31, 053 02 Domaňovce, kontakt: 0910 852 213

10. Dom Charitas sv. Kataríny Labouré

Slovenská 30, 052 01 Spišská Nová Ves, kontakt: 0911 442 599

11. Dom Charitas sv. Vendelína

Námestie sv. Vendelína 530/1, 02732 Zuberec, kontakt: 0904 996 982

12. Dom Charitas sv. Terézie z Lisieux

SNP 86/44, 059 16 Hranovnica, kontakt: 0903 882 620, 052/772 29 28

13. Dom Charitas Panny Márie, Kráľovnej Pokoja

Školská ul. 166/20, 034 91 Ľubochňa, kontakt: 0901 909 159

Láska v rodine

je základným kameňom rozvoja každého človeka.

Pozývame vás do nášho „mini cyklu“ (postupne 8 pokračovaní) Láska v rodine, v ktorom sa oboznámime s teóriou tohto životného štýlu, aby sme to, čo nás osloví, povzbudí, mohli uskutočňovať vo svojej rodine a vo svojom blízkom okolí, a tak rásť vo vzájomnej láske. Túto zaujímavú tému pre nás spracovala M. Binderová, absolventka výcviku s detskou psychologičkou p. PhDr. J. Prekopovou.

„Obnova lásky v rodinách je prevencia, ktorá má napomôcť tomu, aby sa pod silou bezpodmienečnej lásky podarila výchova detí aj manželský vzťah. Radosť a láska je omnoho účinnejšia pre vývin človeka ako strach a hnev.“ (PhDr. J. Prekopová)

1.

Dnešný životný štýl

V tabuľke vidíme jeho základné znaky a možné následky.

	Následky	Poznámky
1. Nárast vplyvu techniky, zvlášť tej komunikačnej, na náš život	Vplyvom, či často až závislosti na technike klesá schopnosť PRIAMEHO kontaktu človeka s človekom, rastie agresivita, stres, únava, vznik závislostí...	<i>Technikou sa podávajú len informácie, nie je očný kontakt, je nemožné vnímať neverbálne prejavy druhého človeka, stráca sa: empatia, vcítenie sa do druhého, potreba stretať sa navzájom osobne, sociálne zručnosti...</i>
2. Materialistický spôsob života, prekrúcanie a strata základných životných hodnôt, hedonizmus, sú zvýšenou mierou propagované masmédiami a verejnou mienkou	1. Rozpad rodín, vznik tzv. "patchworkových" (poskladaných) rodín, život len v partnerskom vzťahu, ochota uzavierať sobáš klesá	
	2. Ochota prijať deti ako súčasť rodiny klesá	<i>neraz dobrovoľná bezdetnosť</i>
	3. Život v štýle "single" z dôvodu pohodlnosti. Carpe diem - užívaj dňa	<i>radosť z neobmedzenej slobody, je menej stresu, s ktorým v manželstve a pri deťoch treba rátať</i>
	4. Fenomén atomizovanej spoločnosti	<i>mám všetko, čo potrebujem a stačím si sám</i>

Čo a akým spôsobom potom vplýva priamo na dieťa, prehľadne zobrazuje ďalšia tabuľka.

Skúsenosti z ranného detstva sú určujúce pre schopnosť či neschopnosť veriť v možnosť stabilného vzťahu.

Deti a rodina dnes	Poznámky
1. odlúčenie dieťaťa v pôrodnici po pôrode hneď od matky	<i>prítom už vieme o význame príľnutia novorodenca k matke, vplyve empatie, zrkadlenia (dieťa odráža matkine prejavy)</i>
2. skracovanie materskej dovolenky	<i>vieme však, že pevná väzba medzi matkou a dieťaťom sa buduje prvé 3 roky života dieťaťa</i>
3. rozchody párov, aj keď ich láska úplne nevyhasla	<i>hromadia sa konflikty, spočiatku neraz malé, a niekedy je aj ochota riešiť ich, ale nevie sa ako – a tak sa páry rozchádzajú, čo tiež negatívne vplýva na dieťa</i>
4. riešenie výchovných problémov s deťmi štýlom: samotka, zákaz prejavíť svoju nespokojnosť, hnev, domáce väzenie, fyzické tresty...	<i>prítom odopretie lásky je pre dieťa najhorší trest, nedostatok lásky cíti ako ohrozenie, útek, útok sa neraz stávajú metódou aj v dospelosti, chýbajúcu lásku chce mať taký už dospelý človek za všetky roky od partnera</i>
5. rozvod je dnes ľahší, je ich veľa, v rodinách najčastejšie chýba otec, matka je preťažená	<i>dieťa miluje oboch rodičov, veľmi trpí, ak vidí roztržky medzi rodičmi, cíti sa byť v ohrození, po rozvode chýba dieťaťu jeden z rodičov</i>
6. materializmus, hedonizmus, technika v rodinách	<i>často je dieťa samo vo vlastnej izbičke, má vlastnú techniku, napodobuje virtuálny život, má virtuálne priateľstvá - koľko máme priateľov na facebooku, koľko však reálnych? - vznik závislostí, neochota v niečom sa priprieť, zaťažit' sa, túžba užívať si, túžba po pohodlí...</i>
7. deti sú prirýchlo v jasliach, škôlke	<i>tam býva neraz zameranie skôr na vecné vedomosti a zručnosti, ako na osobnostný rozvoj</i>
8. situácia v "rodnom dome"	<i>deti často pred obrazkou, na internete, identifikujú sa s ich hrdinami, neraz - splynutie fantázie s realitou - mágia a jej vplyv, rast</i>

	<i>agresivity – vzniká kruh, kde sa potom rodičia hnevajú, deti sa cítia bezmocné a nemilované, odsúvané...</i>
9. nepokoj u detí, rast hyperaktívnosti a hyperkinetiky u detí, hlavne chlapcov 8 : 1 voči dievčatám	<i>príčin je veľa: následok stresu a unáhlenosti dnešnej doby, chýbanie otca, orientácia spoločnosti na bezchybný výkon, emočné zanedbávanie materiálne dobre zabezpečených detí a podobne..</i>

A čo v skutočnosti najviac dieťa potrebuje? **Múdre srdce dieťaťa si želá bezpodmienečnú lásku pre seba a svojho blížneho.** Tak prichádza na svet. Jeho srdce sa smeje, ak cíti lásku bez "ale". Dieťa pre svoj vývoj potrebuje duševný pokoj. *(pokračovanie nabadúce)*

Pripravujeme

Duchovná obnova **15.6.2024** v Ružomberku.

Diecézne stretnutie s **o. biskupmi 16.11.2024** v Ružomberku.

Informujeme

Od 15.6. do 15.9. prebieha Zbierka školských pomôcok. Môžete sa zapojiť.

Úsmev na záver

Stretol sa ekonóm s Bohom:

Pane, je pravda, že to, čo je pre nás tisíc rokov, je pre Teba ako minúta?

Áno.

Potom to, čo je pre nás milión dolárov, musí byť pre Teba jeden cent.

Áno.

Pane, dal by si mi jeden z tých centov?

Dobre, počkaj minútu.

Potopa

V meste je veľká potopa a celé mesto sa evakuuje. Len kňaz zostane stáť na mieste.

Keď má vody po členky, príde za ním posledné hasičské auto: „Nasadnite si! Prišli sme vás zachrániť.“

Kňaz len povie: "Mňa zachráni Boh!" Tak hasičské auto odíde.

Keď má vody po pás, príde k nemu posledný záchranný čln: „Nasadnite si! Prišli sme vás zachrániť.“

Kňaz zase len povie: „Mňa zachráni Boh!" Tak aj čln odíde.

Keď má vody po krk, príde k nemu posledný vrtuľník: „Nasadnite si! Prišli sme vás zachrániť.“

Kňaz znova len povie: „Mňa zachráni Boh!" Tak aj vrtuľník odíde.

Kňaz sa utopil a dostal sa pred Boha: „Bože, prečo si ma nezachránil? Ja som Ti tak veril!"

A Boh na to: „Čože? Ved' som ti poslal hasičské auto, čln a dokonca aj helikoptéru!"

www.caritas.sk